

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır
Yakup Güneş

“Gümrükte Gündem” yazılarımızla sıklıkla bahsettiğimiz ve gümrük işlemlerini kolaylaştırması sebebiyle ciddi bir gündem konusu olan Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü (YYS) bu ayki yazımızda da öne çıkan konuların başında gelmektedir. Özellikle gümrük işlemlerinde yeni bir yaklaşım olan “Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası” uygulamasında ithalata ilişkin beklentileri de karşılamak üzere düzenlemeler yapılmıştır.

21 Mayıs 2014 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak 10 Ocak 2013 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmeliği yürürlükten kaldıran Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği yürürlüğe girmiştir. Yayımlanan yeni yönetmelikle sürekli gündemde olan ithalata ilişkin uygulamalar düzenlenerek konu açıklığa kavuşturulmuştur.

1. İthalat işlemlerinde kolaylıkları da içeren Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği yayımlandı.

Yayımlanan yönetmelikle birlikte 3 yeni kavram gündeme gelmiştir: **Yeşil hat**, **ithalatta yerinde gümrükleme** ve **izinli alıcı**. Yeşil hat, ithalat ve ihracat işlemlerinde eşyanın belge kontrolüne veya muayeneye tabi tutulmadığı ve işlemlerin tesisten yapılabilmesini sağlayan hattır. İthalatta yerinde gümrükleme ve izinli alıcı uygulamaları YYS'nin ithalatta da kullanılmasını sağlayan uygulamalardır.

Yönetmelikle düzenlemesi yapılan ithalatta yerinde gümrüklemenin sağladığı kolaylıklar aşağıdaki gibidir:

- ✓ Eşyayı gümrük idaresine sunmaksızın işlemlerin tesislerden yapılabilmesi sağlanmıştır (Yeşil Hat).
- ✓ Üretime hızlı geçişi sağlamak üzere işlemleri en geç 48 saat içinde tamamlanacak eşya için tesiste taşıt üstünde işlem yapılabilmesi sağlanmıştır.
- ✓ 2 saatlik kontrol türü bildirim süresi esas alınmıştır.
- ✓ Varış bildirimini takiben azami 15 dakika içinde boşaltma izninin verilmesi sağlanmıştır.
- ✓ Önceden bildirim koşuluyla mesai saatleri dışında işlem yapılabilmesi sağlanmıştır.
- ✓ Eşyanın ithaline ilişkin beyanname, eşya sahibi veya temsilcisi tarafından işlem yapılacak gümrük müdürlüğünden elektronik ortamda tescil edilmesi sağlanmıştır.
- ✓ İzinli alıcıya mühür kırma yetkisi verilmiştir.
- ✓ Mührü kırılan eşyanın güvenli depolama alanında 20 gün bekletilmesine olanak sağlanmıştır.
- ✓ Güvenli depolama alanı veya güvenli park alanından işlem yapılabilmesi sağlanmıştır.
- ✓ Konteynerlerin ve büyük hacimli eşyaların kapalı alan koşulu olmaksızın tesiste bekletilmesi sağlanmıştır.
- ✓ Eşyanın ithalata hazır olduğunun bildirilmesinden sonra muayeneye tabi tutulacak eşyanın muayenesine 3 saat içinde başlanması esas alınmıştır.
- ✓ Muayeneye tabi tutulacak eşya güvenli depolama alanında bekletilerek, muayeneye tabi tutulmayacak eşya için güvenli depolama alanından çıkışına vergilerinin ödenmesi ya da teminata bağlanmasıyla izin verilmiştir.
- ✓ İzin kapsamı eşya ayniyet tespitine yönelik tedbirlerin dışında tutulmuştur.
- ✓ Güvenli depolama alanında bulunan eşya elleçleme faaliyetine tabi tutulabilmesi sağlanmıştır.
- ✓ İzinli alıcının aynı taşıma aracına birden fazla tesiste boşaltma yapılabilmesi sağlanmıştır.
- ✓ Yurt içinde taşıma aracının değiştirilmesine izin verilmiştir.
- ✓ A ve B sınıfı onaylanmış kişilerin eşyasının izinli alıcının tesisine taşınabilmesi sağlanmıştır.
- ✓ İlgili şartların yerine getirilmesi koşuluyla izinli alıcı yetkisi kapsamında eşya mühürsüz olarak getirilebilmesi sağlanmıştır.

Bu imkânlardan yararlanabilmek için gerekli olan ithalatta yerinde gümrükleme iznini alabilmek için YYS'nin koşullarına ek olarak aşağıdaki koşulların da sağlanması gerekmektedir:

- ✓ Otomotiv sektöründe faaliyet gösteren grup ithalatçıları hariç imalatçı olmak: Grup ithalatçısı tarafından YYS’i bulunan grup imalatçısının tesislerinin bu izin kapsamında kullanılmak istenilmesi

halinde, grup ithalatçısının gerçekleştirdiği ithalatın en az yüzde altmışının otomotiv sektöründe faaliyet gösteren grup imalatçıların üretiminde kullanılan eşyanın ithalatı olduğunu gösterir yeminli mali müşavirce hazırlanan rapor aslının da ibraz edilmesi gerekmektedir.

- ✓ Asgari 5 milyon ABD Doları tutarında ihracat veya toplam 20 milyon ABD Doları tutarında ihracat ve ithalat yapmış olmak,
- ✓ Gümrük idaresine 500 bin Avro tutarında nakit teminat veya teminat mektubu vermiş olmak,
- ✓ İzin kapsamı eşyanın depolanması, boşaltılması, muayenesi ve izin kapsamı eşyadan numune alınabilmesi için gerekli teçhizat ve donanıma sahip olmak.

Ayrıca izinli alıcı yetkisinin alınabilmesi için sağlanması gereken koşullar aşağıdaki gibidir:

- ✓ Uluslararası taşımacı yetki belgesi sahibi olmak,
- ✓ Toplam 500 transit beyanı (TIR karnesi dâhil) ve özet beyan kapsamında işlem yapmış olmak,
- ✓ Gümrük idaresine 1 milyon Avro tutarında nakit teminat veya teminat mektubu vermiş olmak,
- ✓ Yetki kapsamı eşyanın depolanması, boşaltılması, muayenesi ve yetki kapsamı eşyadan numune alınabilmesi için gerekli teçhizat ve donanıma sahip olmak,
- ✓ Yetki kapsamında işlem yapılacak tesislerde, gerektiğinde eşya ve taşıma aracının tartımı için gerekli düzeneğe sahip olmak.

2. Hariçte işleme rejiminde bedelsiz fatura kullanımına ilişkin Genelge yayımlandı.

7 Mayıs 2014 tarihli 2014/14 sayılı genelge ile hariçte işleme rejimi kapsamında gönderilen eşyanın kesin satışının veya mülkiyet devrinin söz konusu olmaması, faturanın kesin satışlarda düzenlenen bir belge olması ve geçici ihraç edilen eşya için fatura düzenlemenin gümrük işlemlerinde zaman kaybına ve mağduriyetlere sebep olması gerekçesiyle hariçte işleme rejimi kapsamında ihracı yapılan eşya için fatura düzenlenmesine gerek olmadığı ve bu kapsamda cins, miktar, kıymet ve ayniyete ilişkin bilgileri içeren bedelsiz fatura ile gümrük çıkış işlemlerinin yapılabileceği açıklanmıştır.

3. 26 Nisan 2014 tarihinde yayımlanan KDV Genel Uygulama Tebliği ile ithalatta KDV konusuna açıklık getirildi.

1 Mayıs 2014 tarihinde yürürlüğe giren KDV Genel Uygulama Tebliği'nde ithalat KDV matrahı belirlenirken gümrük kıymetine ithalat sırasında ödenen her türlü vergi, resim, harç ve payların dahil edileceği ve gümrük beyannamesinin tescil tarihine kadar yapılan diğer giderler ve munzam sigorta ücreti, destekleme ve fiyat istikrar fonu ve konut fonuna katılma payları gibi ödemeler ile mal bedeli üzerinden hesaplanan ve gümrük beyannamesinin tescil tarihine kadar oluşan fiyat farkı ve kur farkı gibi ödemelerin KDV matrahına dahil edileceği belirtilmiştir. Bu kapsamda düzenlenecek faturaların iki şekilde (beyannamenin tescil tarihinden önceki ve sonraki döneme ilişkin tutarlar iki ayrı faturada ya da aynı faturada ancak üzerinde faturanın ne kadarlık tutarının gümrük beyannamesinin tesciline kadar olduğu belirtilerek) düzenlenebileceği açıklanmıştır.